

Βόλος 20 Μαρτίου 2017 Του Σεραφείμ Αθανασίου

« ΙΣΙ ΝΑ ΤΑ ΛΕΣ ΔΙΠΛΑ » (Ευθυμογράφημα)

«Με λίγες όμορφες, Ρουμελιώτικες «κβέντες»

-Δε μλες Γιώργου, έχις δλειά του βράδ?

-Οχ, γιατί, θέλς τίπουτα?

-Ναι σι θέλου για παρέα, να πάμι σι κάπχιου σπιτ ιδω στου χωριό, για να μη ίμι μόνουζμ.

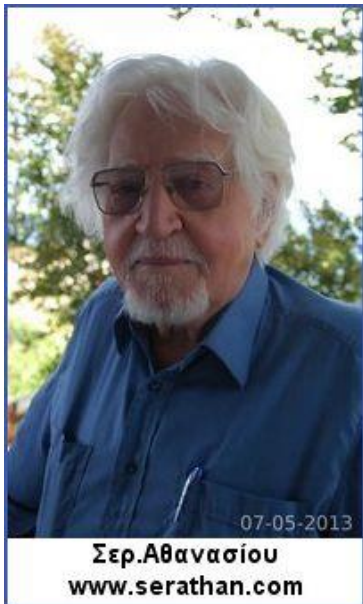
-Θαρθού κιγώ μπάρμπα Θανάς, να σι κάνου παρέα.

-Φχαριστώ Γιώργου.

-Δε γκαν τίπουτα.

Έκαναν αυτή την αρχική κουβέντα θείος και ανιψιός και, περίμεναν να έρθει το βράδυ.

Ας πάρουμε όμως φίλοι μου την ιστορία από την αρχή, για να «μπίτι κι σις στου νόημα» μια που στην συνέχεια, έστω και από περιέργεια, θα θελήσετε να διαβάσετε αυτά τα... «χαζάμ».



Πολλά χρόνια πίσω από τα σημερινά, ίσως να αριθμούν πάνω από εκατό αλλά σε κάποιες εποχές που ο κόσμος, παρά τη φτώχεια του, ζούσε ανέμελα ακόμη και εκείνοι που, στη σύναξη των μελών της οικογένειας για το καθημερινό τους φαγητό (πάντοτε έτρωγαν μαζί, αφού πρώτα έκαναν και το σταυρό τους), πολλές φορές στο σοφρά τους τοποθετούσαν μόνο ψωμοτύρι, ή ίσως και καμιά ζεστή φασολάδα, ζεστά ρεβίθια ή φακές.

Από το πρωί μέχρι το βράδυ δούλευαν και, όταν λέμε πρωί-βράδυ, στο χάραμα έφευγαν για τους αγρούς και στο βαθύ σούρουπο, επέστρεφαν σπίτι τους.

Σε όλα σχεδόν τα Χωριά στις γεωργικές και ποιμενικές απασχολήσεις τους, κανένας δεν κοίταζε ρολόγια και δωρα

εργασιών. Στρωνόντουσαν στη δουλειά και ξεχνούσαν να σταματήσουν.

Όλοι γνωρίζονταν μεταξύ τους και ίσως να μη βλέπονταν κατά πρόσωπο για μεγάλα χρονικά διαστήματα, ιδιαίτερα εκείνοι που έμειναν σε ξεχωριστούς μαχαλάδες, ήξεραν όμως, ότι η τάδε οικογένεια έχει «δυο πιδιά και ένα κουρίτς» και τούτο γιατί το «κουρίτς» δεν λογιζόταν «πιδί».

Χανόντουσαν στην καθημερινή βιοπάλη, μεταξύ τους όμως, όλες οι οικογένειες ήταν «δεμένες» και μάθαιναν νέα τους, ιδιαίτερα για τα παιδιά τους και αν τα παιδιά αυτά σε χαρακτήρα, είχαν «βγει καλά ή...σκάρτα».

Με ένα τέτοιο «καλό παιδί» θα ασχοληθούμε σήμερα. Είχε υπηρετήσει στρατιώτης, ήταν μοναχοπαίδι και νοικοκυρόπαιδο, μια που ο πατέρας του είχε πολλά περιουσιακά στοιχεία τα οποία, εκείνο κληρονομούσε και βρισκόταν σε ηλικία γάμου

Όμως, δεν ήταν μόνο αυτά τα έχει του και αυτά τα προσόντα. Γιατί πέρα από τα νοικοκυριά του και την όμορφη εμφάνισή του, η «έξωθεν καλή του μαρτυρία» της αυστηρής μικρής κοινωνίας του χωριού και μάλιστα με υπογραφές «κουτσομπόληδων», έκαναν τους γονείς των κοριτσιών να προσεύχονται, για να γίνει κάποτε γαμβρός τους. Προσευχόντουσαν να τον κάνουν γαμβρό, αλλά για να πραγματοποιηθεί αυτή τους η επιθυμία, έπρεπε κάποιος προξενητής να τους κτυπήσει την πόρτα.

Και «προξενητάδες», μόνο κατ εντολή του «πάτερ φαμίλια» από πλευράς αρσενικών, χτυπούσαν τέτοιες πόρτες. Το χτύπημα πόρτας πατέρα «κουρτσιού» δεν γινόταν γιατί οι «κουτσομπόληδες», σε περίπτωση που δεν είχε αίσιο τέλος το «χτύπημα τσπόρτας», κυκλοφορούσαν εφημερίδα «τσαρβύλας» με «μπόλκου» αλατοπίπερο.

Ας πάμε όμως στο χωριό της Ρούμελης που και τώρα βρίσκεται κοντά στη Λαμία για να μάθουμε τι έγινε στον παλιό, φτωχό αλλά όμορφο και ήσυχο εκείνο καιρό!

Επιστρέφοντας από το αμπέλι ο Κυρ Μήτσιους, πατέρας «τ'καλού παιδιού» (που είχε πάει στρατιώτης και είχε την «έξωθεν καλή μαρτυρία» των «κουτσομπόληδων») για εκείνη την καλοσύνη του, συνάντησε στο δρόμο του, το Θανάς.

-Γειά σου μπάρμπα-Μήτσιου.

-Καλμέρα Θανάς, κι σέψαχνα να σι βρου.

-Ιμένα, γιατί?

-Ναι, ισιένα, γιατί ισί θα μκάνς καλά τι δλιά απ θέλου να σου αναθέσου.

-Φχαριστώ μπάρμα Μήτσιου.

-Δε γκάν,τίπουτα

-Πέζουμ, τι μι θέλις

-Θέλου να πας εκ μέρουζουμ στου Γιάνν του Μαντράχαλου, πατέρα τσΓιούλας κι να τι ζητίς για του πιδίμ. Κι αν τη διν, να τουν ρουτίς τι προίκα εχ του κουρίτσιτ. Όμουσ, ιγό μπουρί να θέλου για του πιδίμ τα δάνεια τσΑγγλίας κιουΓιάνας να μη νταχ. Ισί να μη μχαλαίς τη δλιά, γιατί αυτό του κουρίτς του θέλου για του γιομ, ίνε όμορφου κι καλή πάστα.

Τράβα, βρέστουν,γκβέντιασι μαζίτ, κιάν τα καταφέρς κι γίν αυτός ου γάμουσ, ιγώ δε θα σ' αφήσου έτσι, χώρια απ θα σι κερνάου συνέχεια καφέδες στου καφενείου τμπάρμπα Κωτς, επιδίς ικί συχνάις κισί, όπουσ κάνου κιγώ.

-Θα πάου μπάρμπα Μήτσιου, σίμιρα κιόλας, αλλά θέλου να μ'αφίς να πάρου μαζίμ κι τουν ανιψιόμ του Γιώργου, να μη μπάου μόνουζουμ,

-Να ντουμπάρς μαζίς, ίνε καλό πιδί, κ' έξυπνου.

-Φχαριστώ μπάρμπα Μήτσιου

-Δε γκαν τίπουτα.

Έτσι είχαν τα πράγματα, αυτή την εντολή πήρε ο Θανάσης από το μπάρμπα Μήτσο και εκείνος (ο Θανάσης) έψαξε, βρήκε το Γιώργο, συνεννοήθηκε μαζί του και μόλις νύχτωσε, αντάμα τράβηξαν για του «σπιτ τΜαντράχαλου».

Αλλιώς τον έλεγαν εκείνον τον άνθρωπο, επειδή όμως είχε Θεόρατο ύψος, τον φώναζαν ...Μαντράχαλο που σήμαινε: εκτός από το «Θεόρατο ύψος» και το «χάλ τσμάντρας», δηλαδή εκείνη η «αλλόκοτη» ψηλή μάντρα, είχε τα χάλια της.

Πρίν όμως πάνε στου σπιτ «τΓιούλας» ο Θανάσης έκανε στο Γιώργο διδασκαλία, για το πως έπρεπε να χειριστούν μαζί την υπόθεση.

-Άκου ρε ζαγάρ ανιψιέ, σι θέλου κουντάμ γιατί ισι έξυπνουσ άνθρουπουσ. Κι ικί απ' θα πάμι, όταν κρένουμε στου Μαντράχαλου για του πιδί τ'μπάρμπαΜήτς να ντλέμι καλά

λόνια κι πουλί να του πινεύουμε, ιπιδής πρέπ να ντουν πίσουμε του Μαντράχαλου να πι του ναι κι να δος τΓιούλατ στου Σουκράτ.(Σωκράτη λέγανε το παλικάρι του μπαρμπα Μήτσου).

-«Μι λίγα λόνια»-έλεγε ο Θανάσης στο Γιώργο-, «ότ λέου ιγό, ίσί να του λές διπλό ,για να ανεβάζουμε του πιδί στα ουράνια, μια πούνε κι καλός άνθρουπους, δε μπράζ αν πούμε κι καμιά κβέντα παραπάν.

Αλεπού στην εξυπνάδα ο Γιώργος, μπήκε καλά στο νόημα και, περνώντας από το σπίτι του Μαντράχαλου, τον είδαν να κάθεται στην αυλή με τη γυναίκα του και την κόρη του, τους καλησπέρισαν και τον ρώτησαν, αν μπορούν να τον δούν «ιδιατέρους».

Απάντησε ο Μαντράχαλος «ιφχαρίστους» και τους πέρασε στο εσωτερικό του σπιτιού, ενώ η γυναίκα του και η κόρη του Γιούλα κοιταζόντουσαν πονηρά και με «ακαθόριστα» χτυποκάρδια, χωρίς να έχουν γνώμη επί του όποιου «πρακτέου», ακόμη και για την δική τους τύχη επειδή, την εποχή εκείνη, άλλος αποφάσιζε,.

Χωρίς πολλά- πολλά, μπήκαν αμέσως στο θέμα και είπαν στον πατέρα της Γιούλας ότι πήγαιναν ως προξενητές εκ μέρους του μπαρμπα Μήτσου και ζητούσαν να μάθουν αν δίνει την κόρη του, τη Γιούλα, στου γιό «τμπαρπα Μήτς, του «Σωκράτ».

Στο άκουσμα του ονόματος αυτού του παιδιού, παρ' ολίγο να πάθει «ανακοπή», ο κυρ Γιάννης.

Τόσο καιρό έκανε σχέδια, το πώς θα μπορούσε να πλησιάσει τον πατέρα του παιδιού χωρίς να παρεξηγηθεί, και τώρα, ως εκ θαύματος, βρίσκονταν μπροστά του, όχι μόνο ένας αλλά, δύο «προξενητές» ,και ζητούσαν την κόρη του για να γίνει σύζυγος εκείνου του παλικαριού, που συνεχώς σκεπτόταν, όπως και πολλοί άλλοι ήθελαν να δώσουν τα κορίτσια τους σε εκείνο το παιδί, που είχε και την καλύτερη «έξωθεν καλή μαρτυρία».

Χάρηκε στο άκουσμα αυτής της επιθυμίας, κράτησε όμως την «πισινή» του, για να μη «προδοθεί»

Τους ρώτησε-αν και γνώριζε πολλά-να μάθει περισσότερα για το παλικάρι και τις «απαιτήσεις» που είχε ο πατέρας του παιδιού για «πρόικα» και αν αυτός ήταν σε θέση, να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του.

Και εδώ άρχισε η σοβαρή συζήτηση, παρακολουθήστε την.

-Ακου κυρΓιάνν, είπε ο Θανάσης. Του πιδί ίνι πουλί καλό κι πλούσιου. Απ ότι ιγό τουλάχιστου ξέρου, κι έτς ακούιτι, έχ κάπου ικατό πρόβατα κι ξίντα γίδια, χώρια ένα μουνουκόματου χουραφ 40 στρέμματα, αλλά κι ένα σπít στου χουριό που μνιάζ, σα Βασιλικό Παλάτ.

-Τι λές τώρα μπάρμπα Θανάς, πετάχτηκε ο ανιψιός ο Γιώργος, δε ντα ξέρς καλά. Δεν έχ ικατό, όπους λες ισί, πρόβατ κι ιξίντα γίδια κι σαράντα στέμματα χωράφ. Ίγό ξέρου πηρσότηρα α πού σένα. Έχ διακόσια πρόβατα, ικατόν ίκους γίδια, κιουγδόντα στρέμματα χωράφια μουνουκόματα, χώρια κι' άλλου σπít κουντά στα μαντριάτ .

Ξαφνιάστηκε-δήθεν- ο μπάρμπας του και...:

-Τι λές βρε πιδίμ,έχ τόσα πουλά αυτός ου άνθρουπους?, μπράβου στου παλκάρ» και συνέχισε να λέει ο ίδιος τα όποια άλλα καλούδια του παλικαριού.

Αυτός ου νιος έχ κι δυο άλογα κιάλα δυο βόδια απ «ουργόν κι σπέρν τα χουράφιατ» κι ικτός απ τα ζουντανάτ έχι κίένα σουρό, κάπου 20 κινούργις κουβέρτις, άλλες τόσις τσέργις, κουριλούδις, παπλώματα, τραπιζμάντλα, πισέτις, τιντζερέδια, πιάτα, κουταλουπύρουνα, μι λίγα λόνια έχ ένα σπít πλούσιου, κι γιμάτου καλούδια.

Ο Γιώργος, που παρακολουθούσε τα όσα έλεγε ο μπάρμπας του, ο Θανάσις, δεν κρατήθηκε και συμπλήρωσε.

-Ακούου για παπλώματα,κουβέρτις,τσέργις και κουρελούδις απ έχι ιδό στου σπίτιτ ου Σουκράτς. Ιγώ ξέρου κιάλα τόσα καλούδια και πιρσότηρα απ έχ στου άλλου σπίτι που κρατάι κουντά στου μαντρίτ. Κι ικτός αυτού, έχ κ' άλλα δυο βόδια, δυο μπλάρια κι' ένα βαρβάτου γαιδούρ απ πάι ου κόσμους τσημάρις κι τσφουράδις όταν «ζτάνε» κι ου πατέρας ππιδιού, κιαφτός ου ίδιους, αφού πλιρόνουντι για του γμαρ, απ τόχνε για τέτις δλιές, πέρνε, όπους έχου μαθ, ένα σουρό λιφτά.

Όλα γινόντουσαν, όπως του τα είχε πει ο μπάρμπας του. Με μαεστρία και προσοχή διπλασίαζε τα έχει του παλικαριού. Και ο κ. Θανάσις φαινόταν ικανοποιημένος από την εξυπνάδα του ανιψιού του, τα λόγια του οποίου και με προσοχή παρακολουθούσε ο Θεόρατος άνθρωπος, ο οποίος, εκτός από Γιάννη, λόγω ύψους, τον έλεγαν και Μαντράχαλο.

Αλλά ο κ. Γιάννης, Θεόρατος ήταν, μαντράχαλο τον φώναζαν και αν εμφανιζόταν ξαφνικά στο δρόμου κάποιου, εκείνος ο κάποιος, με την γιγαντιαία εμφάνιση του Μαντράχαλου, μπορεί και να τρόμαζε. Όμως, ήταν τόσο καλός άνθρωπος, τόσο γλυκός στους τρόπους του που αν τον πλησίαζες και καλά τον γνώριζες δεν σου έκανε καρδιά, να απομακρυνθείς από δίπλα του.

Ο άκακος λοιπόν ΚυρΓιάννης παρακολουθούσε σιωπηλός τα όσα αράδιαζαν οι προξενητάδες και τον αγώνα που έκαναν να τον «καταφέρουν» ενώ εκείνος, για την τύχη της κόρης του, από τη χαρά του χόρευε,

Ο κ. Θανάσις, κάποια στιγμή συνειδητοποίησε τις υπερβολές τους και σκέφτηκε να πει και κάτι άλλο για να μη είναι, για το Σωκράτη, όλα ...Ρόδινα.

-«Ίνε αλήθεια ότι ίνε καλό πιδί, έχ πουλά καλούδια, πουλά γίδια κι πρόβατα κι ένα σουρό μεγάλα ζα κι βόδια, χώρια του βαρβάτου γμαρ απ βγαζ τόσα λιφτά μι τσφουράδις απ τσπάνε οι χωριανίτ, όταν αυτές «ζτάνε». Ούλα αυτά καλά κι άγια πρέπ νάνε, εχ όμους κιένα σφάλμα κι πρέπ να του πούμι κι' αυτό, δε βλέπ καλά απ του ένα του μάπιτ.

Και αμέσως μετά ήλθε και του Γιώργου η «χαριστική βολή» στον κρόταφο του παλικαριού.

-«Τι λές ρε μπάρμπα, κιάπ' τα διό μάτιατ δε βλέπ, ου κακουμίρς .

-Φύγετε ρε κιαρατάδες απ του σπίτιμ, απ θα κάνητι στραβό του πιδί, είπε γεμάτος νεύρα ο καλοκάγαθος Μαντράχαλος, «πέταξε» έξω τους «προξενητάδες» «απ τάλεγαν ούλα διπλά» κι στου τέλους «στραβά» και χωρίς να χάσει καιρό το ίδιο βράδυ βρήκε μόνος του τον κυρΜήτσιο και τα «κβέντιασαν».

Συμφώνησαν να γίνουν «ζμπιθέρ», έδουκι προίκα στου «κουρίτσιτ», κάπου είκοσι πρόβατα κι άλλα τόσα γίδια κι ένα μικρό χουράφ, κι δεν άργισι να γιν κιου γάμους.

Τρικούβεργο το γλέντι και καλεσμένο όλο το χωριό που ξεφάντωσε, μια που το βοήθησε και εκείνη η μεγάλη κρασοκατάλυξη, τα καλοψημένα αρνιά, κοκορέτσια και πίτες, η μοσχοβολιά των οποίων έφτανε σε όλους τους μαχαλάδες «τχουριού» και στα δικά μας τώρα ρουθούνια(καλή μας όρεξη) και στο οποίο ξεφάντωμα πρώτοι και καλύτεροι ήταν οι «προξενητάδες».

Μπορεί να τα έκαναν θάλασσα με όσα υπερβολικά σε «λαγούς και πετραχήλια» αναφέρθηκαν, όμως δεν υπήρχε καμιά κακή πρόθεση και απέβλεπαν στους «τζάμπα» καφέδες, που τους είχε υποσχεθεί ο πατέρας του γαμπρού και, το πέτυχαν.

Φίλοι, αναγνώστες μου μέσω «Ταχυδρόμου» και «Ροδιακής», καλή σας ημέρα .

Δημοσιεύτηκε: «Ταχυδρόμο» 22-3- και στη «Ροδιακή» δημοσιεύεται 26-3-2017.